

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 255. szám
1990. október 7., vasárnap

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 101+20 forint
Ára 5,30 forint

SZEGED.

Fényképezte LITZNER L.
Szegeden.

Kapható Burger és Burger
nél Szegeden.

ISKOLA-UTCA.

Kései reflexió az Oskola utcai házakról...

Kutyaólak a tetőtérben

Szeptember 13-án a DM címloldalán két kép kíséretében néhány sor jelent meg, mely szerint „A megújult házak az Oskola utcában örömmel tölthetnek el valamennyiünket”. Szóvá szeretném tenni, hogy nem osztozom ebben az osztatlannak ítélt örömben, s ezzel a véleményemmel nem is vagyok egyedül. Bár már a latinok megmondták, hogy de gustibus non est disputandum (az ízlésekről nem kell vitatkozni), pár szóval mégis összefoglalnám, miért nem tudok csatlakozni a cikk írójának *ujjéhangulatához*.

Az Oskola utca a középkori Palánk-városrész tengelyeként sok mindenben átesett, mint rendes ember a gyerekkori betegségeken. Oriási tett volt tőle, hogy magas fekvése következtében szerencsésen megúsza a nagyárvizet. Így érthették meg a város legöregebb, módos polgárházai (XVII–XIX. század) a nemrégien még „fölszabadulásként” emlegetett világfordulást. A következő évtizedek nagy építészeti kísérletei — úgy tűnik —, csak itt demonstrálódhattak. Megszületett a páros oldal sápatag színű, monoton házsora (50-es évek), az Éva presszó épülete (60-as évek), az Égő Arany (70-es évek), az Oroszlán utca sarki ház (80-as évek), majd a 90-es évek hajnalára megvalósult a nagy ötlet: a megmaradt régi házak tetőterét kell beépíteni.

Kérdezem tisztelettel:

1. Miért épp ezeket kellett beépí-

teni? Akadt volna a városban elég számban megfelelő szabad padlás.

2. Miért kellett a tető és a fölső földem lebontása után három évig várni az új tető elkészítésével? Akkortájt még bőséges esők is előfordultak.

3. Ha már tetőtér-beépítés — miért nem lehetett az ablakokat a tető síkjába fektetni, miért kellett kutyaólakból díszítősort rakni a házakra, fölbontva eredeti sziluettjüket? (S ha már itt tartunk: a háztetők a macskák világa, nem a kutyáké...)

4. A fent idézett cikk írója szerint udének emlegetett színeket én egy kissé harsánynak ítélem, az élénk színek között is lehet finomabbakat találni. A homlokzatok inkább egyszerűnek mondható részleteinek — párkányok, nyílászárók — szinte pepitára történt kifestése bennem tejszínhabbal ékesített, túlszínezett sütemények asszociációját kelti, egy idős kollégám a cifrázott mézeskalácsokat emlegette. hátul, az udvar felőli rész színkezelésében végképp talány, hogy az egyes falfelületek miért épp az adott színűre sikeredtek.

5. Szükségszerű volt-e a hátsó, Bajza utcai front lebontása? S számon tartja-e valaki, hogy mennyi érték pusztult el a följújtás során? Tényleg betonoztak le megtalált kutat? Hová lett az egyik udvar szép kovácsoltvas kerítése?

6. A műemlékvédelmi hatóság egyetértett?

Most a Brauswetter-ház került

sorra. Vajon hasonlóan jár? Remélem, hogy többek között a remekművű, rokkó ízlés szerint készített kapu, zászlótartó és a monogramos stukkódíszek a kúrát megerősödvé és szinte megfiatalodva vészeli át...

S egy utolsó gondolat: ebben az „egyszer talán” sétálóutcában biztosan hentesüzletnek kell lennie? Az is kell,

de talán nem épp itt. Mi volt? Könyv és papírkereskedés, bútörüzet, híres órák, etc., hangulatos lámpák és cégek, egymásra ráérő emberek. Város. (Képeinken: fotó a múlt századból, azok a bizonyos kutyaólak, a Brauswetter-ház ékei.)

Csegezi (Iván) Mónika
építész

Úgy tűnik, az Oskola utca a városépítés állatorvosi lova. Ám Csegezi (Iván) Mónika írása hasonló a maga műfajában — bár meggyőződésem, hogy jó szándék vezérelte. Vitakultúránk ellehetetlenülését hordozza. (Az ízlésekről vitatkozni badarság — mondja, ám mégis ezt teszi.) Építész voltából, lokálpatrióta indulataiból és helytörténeti felkészültségéből is következnek cikkének kérdéses pontjai.

Tény, hogy az Oskola utca legkarakteresebb házai estek áldozatul a kézivezérlés politikájának, tény, hogy kilóg(na) a régi képből az Éva presszó épülete, az is igaz, hogy az Oroszlán utca sarkán álló posztmodern, mór csikozású építőkockaház sem a múlt századi, immár csak régi fotográfiákon és nosztalgiainkban élő környezethez illeszkedik. Az elmúlt évtizedek itthagyták bélyegüket, valamennyi joggal bírálható, de az egykori közeg vissza nem állítható.

A kérdések fölvetése jogos és szükséges lenne a tervezés fázisában, a döntést megelőzően, nyilvánosan, valódi vitákban. Egy építész ezt megteheti *időben* akár szakmai berkekben, akár a nyilvánosság előtt. Ez lehetne a leghatékonyabb szűrőberendezés, a legbiztosabb garancia. Utólag okosnak lenni, élcélni azért is méltatlan, mert a felújítás tervezője nem válaszolhat — esetleg tervezői, szakmai érvekkel —, mert néhány éve autóbalesetben meghalt. A kutyaólak mögött pedig — hasonlóak épülnek a MÁLEV-kirendeltség tetőterében is — emberek laknak majd, emberszabású négyzetmétereken.

A Brauswetter-ház értékei minden valószínűség szerint megmaradnak. Köszönet érte Cs. M.-nek, aki *időben* hívta fel erre a nyilvánosság figyelmét. S bizakodjunk együtt a majdani sétálóutcában, ahol egyszer a hentesüzlet helyén kigalériák, kézművesműhelyek, kávéházak várnak bennünket.

T. L.

Világ Kupa-győztes szegedi lányok

Amikor tegnap délután három óra tájban megcsördült a telefon, még nem sejtettem, hogy az év legnagyobb szegedi sportszenzációját halom majd. Németországból, Ludwigshafenből ugyanis azt jelentette Kiss Gábor, a Szegedi Építők SE női tekecsapatának edzője, hogy megnyerték a Világ Kupát.

Pedig pénteken még éppen hogy csak (negyedikként) jutottak be a szombati döntőbe, ahol jugoszláv, román és német ellenfelek vártak rájuk. Szombaton azonban szenzációsan küzdöttek a lányok-asszonyok. Az első pár — Sáfránné (455 fa), Krecsenszki (426 fa) — megnyugtató előnyt szerzett. Bödöné (440 fa) és Csonka Zsuzsanna (387 fa) tartani tudta az előnyt. A két utolsó ember 40 fa előnnyel nyugodtan versenyezve feltette az i-re a pontot, mert Török (456 fa), Vidácsné (440 fa) tovább növelték az előnyt, biztosan szerezték meg a Világ Kupát.

Izgalmasan alakult a Világ Kupa egyéni versenye is. Befejeztével határtalan volt a magyar csapat öröme, hiszen egyéniben Török Mariann nyerte meg a Világ Kupát 900 fás teljesítménnyel.

Török Mariann egyéni Világ Kupa-győztes

Szeged — Vasas 2-1 (1-1)

Jól végződött az NB I-es labdarúgó-mérkőzés, győzött a hazai csapat. Eppen ezért meglepetéssel észleltük, hogy a mérkőzés után fél órával a Sajtóház előtt mintegy háromszáz fiatal kórusban üvöltötte: „Gyertek ki! Gyertek ki!” Nem tudtuk mire vélni, vajon most miért hibásak az újságírók? — gondoltuk. Pár perccel belül kiderült, nem a mi fejünket követelik a srácok. Küldötteik rendőri és rendezői provokációról beszéltek. Munkatársunk természetesen azonnal utánajárt az ügynek. Tényfeltáró riportját holnapi számunkban olvashatják. (A Szeged SC — Vasas labdarúgó-mérkőzésről tudósításunk a 8. oldalon.)

Visnyei harmadszor is a legjobb

Nyugodtan leírhatjuk, ha október akkor Szegeden Pick Kupa nemzetközi utcai futóverseny. Imáron hetedik alkalommal szólította versenyre az ország igazolt és amatőr futóit a Szeged városi ifjúsági és sportosztály, a Szeged SC Teszt Klubja. A Széchenyi téren már 16 óraor megkezdődött a műsor. Be kell vallani, meglepően sokan voltak kíváncsiak a több mint háromórás látványosságra. Nagy sikert arattak a gördeszkavirtuózok, nem kisebb tapsot kaptak a Tápai Topogó néptáncgyüt-

tes tagjai sem. Mégis azt kell mondanunk, hogy a legnagyobb várakozás az ovimaratonit előzte meg. Két korcsoportban vágtak neki a kicsik és picik a 192 méteres távnak. Az idősebbeknél Horváth András győzött Szakál Román és Csorai Ádám előtt.

A Széchenyi teret pedig egyre jobban előzőnlötték a bemelegítő futók. A nevezési zárórára 370 résztvevő neve került a számítógépbe. Köztük a tavalyi címvedő: Sági Ferenc és Visnyei Márk. (Folytatás a 10. oldalon.)